

Asia C-504/22

Ennakkoratkaisupyyntö

Jättämispäivä:

22.7.2022

Ennakkoratkaisupyyntön esittänyt tuomioistuin:

Conseil d'État (ylin hallintotuomioistuin, Ranska)

Ennakkoratkaisupyyntön esittämistä koskevan päätöksen tekemispäivä:

22.7.2022

Kantaja

Association interprofessionnelle des fruits et légumes frais (Interfel)

Vastaaja

Ministère de l'Agriculture et de la Souveraineté alimentaire

CONSEIL D'ÉTAT
lainkäyttökokoonpanossa

[--]

ASSOCIATION
INTERPROFESSIONNELLE DES
FRUITS ET LEGUMES FRAIS

[--]

Kun otetaan huomioon seuraavat menettelyyn liittyvät seikat:

Association interprofessionnelle des fruits et légumes frais (Interfel) (Tuoreiden hedelmien ja vihannesten toimialakohtainen yhteenliittymä, jäljempänä Interfel) toimitti Conseil d'État'n kirjaamoon 5.3.2021 kannekirjelmän ja 8.7.2022 kantajan vastauksen, joissa se vaatii, että Conseil d'État

1) kumoaa osittain toimivallan ylittämisen perusteella ministre de l'agriculture et de l'alimentationin (maatalous- ja ruokaministeri, Ranska) 22.10.2020 tekemän päätöksen, jolla tämä kieltäytyi laajentamasta kiivi Haywardin korjuu- ja kaupanpitämisajankohdasta sekä kypsyyssasteesta Interfelin puitteissa

markkinointivuosiksi 2020–2022 tehdyn toimialakohtaisen sopimuksen II ja III artiklan soveltamisalaa, ja saman ministerin päätöksen, jossa implisiittisesti hylätään kyseisestä päätöksestä tehty oikaisuvaatimus;

2) määrää ministre de l’agriculture et de l’alimentationin hallintoprosessilain L. 911-1 ja L. 911-2 §:n perusteella käsittelemään uudelleen sen vaatimuksen kiivi Haywardin korjuu- ja kaupanpitämisajankohdasta sekä kypsyyssasteesta markkinointivuosiksi 2020–2022 tehdyn toimialakohtaisen sopimuksen soveltamisalan laajentamisesta kahden kuukauden kuluessa Conseil d’État’n ratkaisun tiedoksiannosta;

[– –]

Interfel väittää, että

- 22.10.2020 tehty päätös on riittämättömästi perusteltu ja siinä on jätetty huomiotta maatalous- ja merikalastuslain (code rural et de la pêche maritime) L. 632-4 §:n viimeinen momentti;
- soveltamisalan laajentamisen kieltävä päätös on ristiriidassa oikeusvarmuuden ja luottamuksensuojan periaatteiden kanssa;
- soveltamisalan laajentamisen kieltävä päätös on harkintavallan väärinkäyttöä siitä syystä, että kyseinen hallintoviranomainen on harjoittanut tarkoituksenmukaisuuden eikä lainmukaisuuden valvontaa;
- sopimuksen soveltamisalan laajentamisen kieltävä päätös sisältää ilmeisen arviointivirheen, sillä siinä ei ole otettu huomioon oikeutusperusteita, jotka koskevat sitä, että sopimuksen mukaiset rajoitukset ovat laadullisia;
- sopimuksen soveltamisalan laajentamisen kieltävässä päätöksessä on virheellisesti pidetty korjuuta ja kaupan pitämistä koskevia vähimmäisajankohtia tarjonnan sääntelyä koskevinä toimenpiteinä.

Ministre de l’agriculture et de l’alimentation vaati 22.4.2022 saapuneeksi kirjatussa vastineessaan kanteen hylkäämistä. Kantajan esittämät kanneperusteet eivät hänen mukaansa ole perusteltuja.

[– –]

Kun otetaan huomioon

- 17.12.2013 annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 1308/2013,
- 7.6.2011 annettu komission täytäntöönpanoasetus (EU) N:o 543/2011,
- 12.7.2018 annettu komission delegoitu asetus (EU) N:o 2019/428,

– [–]

Toteaa seuraavaa:

- 1 Asiaan liittyvästä aineistosta ilmenee, että maatalous- ja merikalastuslain L. 632-1 §:n perusteella tunnustettu toimialakohtainen maatalousorganisaatio Interfel teki 10.6.2020 kiivi Haywardin korjuu- ja kaupanpitämisajankohdasta sekä kypsyysasteesta markkinointivuosi 2021–2023 koskevan toimialakohtaisen sopimuksen. Interfel-yhteenliittymä pyysi ministre de l’agriculture et de l’alimentationilta kyseisen sopimuksen soveltamisalan laajentamista. Kyseinen ministeri eväsi 22.10.2020 antamallaan päätöksellä niiden kyseisen sopimuksen määräysten laajentamisen, joiden nojalla Ranskassa tuotettuja Hayward-lajikkeen Actinidia Deliciosa -lajien kiivejä ei saa Ranskassa korjata ennen 10. lokakuuta eikä pitää kaupan ennen 6. marraskuuta. Interfel vaatii, että kyseisen päätös sekä implisiittinen päätös, jolla ministeri hylkäsi Interfelin kyseisestä hylkäävästä päätöksestä tekemän oikaisuvaatimuksen, kumotaan toimivallan ylittämisen perusteella.
- 2 Yhtäältä maataloustuotteiden yhteisestä markkinajärjestelystä ja neuvoston asetusten (ETY) N:o 922/72, (ETY) N:o 234/79, (EY) N:o 1037/2001 ja (EY) N:o 1234/2007 kumoamisesta 17.12.2013 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1308/2013 164 artiklassa säädetään seuraavaa: ”1. Jos jäsenvaltion yhdellä tai useammalla talousalueella toimiva hyväksytty tuottajaorganisaatio, hyväksytty tuottajaorganisaatioiden yhteenliittymä tai hyväksytty toimialakohtainen organisaatio katsotaan jonkin tuotteen tuotannon, kaupan tai jalostuksen osalta edustavaksi, kyseinen jäsenvaltio voi mainitun organisaation pyynnöstä velvoittaa tuohon organisaatioon tai yhteenliittymään kuulumattomat, kyseisellä yhdellä tai useammalla talousalueella toimivat muut toimijat, jotka voivat olla yksittäisiä tuottajia tai ryhmiä, noudattamaan tietyllä ajanjaksolla joitakin sopimuksia, päätöksiä ja yhdenmukaistettuja menettelytapoja, joista on sovittu kyseisessä organisaatiossa. / – – 4. Säännöillä, joiden soveltamisalan laajentamista muihin toimijoihin voidaan pyytää 1 kohdassa säädetyllä tavalla, on oltava jokin seuraavista tavoitteista: / – – b) tuotantoa koskevat säännöt, jotka ovat unionin tai kansallisessa sääntelyssä vahvistettuja tiukemmat; / – – d) kaupan pitäminen; / – – k) vähimmäislaatuisten sekä pakkaamista ja esillepanoa koskevien vähimmäisvaatimusten määrittely; – – / Kyseiset säännöt eivät saa aiheuttaa vahinkoa asianomaisen jäsenvaltion tai unionin muille toimijoille, ne eivät saa estää uusia toimijoita pääsemästä markkinoille, niillä ei saa olla 210 artiklan 4 kohdassa lueteltuja vaikutuksia, eivätkä ne saa olla muutoin ristiriidassa voimassa olevien unionin oikeuden tai kansallisten sääntöjen kanssa. – – ”
- 3 Toisaalta 17.12.2013 annetun asetuksen (EU) N:o 1308/2013 75 artiklassa säädetään seuraavaa: ”1. Kaupan pitämisen vaatimuksia voidaan soveltaa yhteen tai useampaan seuraavista tuotteista ja aloista: / – – b) hedelmät ja vihannekset; – – / 3. Rajoittamatta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1169/2011 26 artiklan soveltamista edellä 1 kohdassa tarkoitettujen kaupan

pitämisen vaatimukset voivat koskea yhtä tai useampaa seuraavista seikoista, jotka on määritelty ala- tai tuotekohtaisesti ja jotka perustuvat kunkin alan ominaispiirteisiin, tarpeeseen säännellä markkinoille saattamista ja tämän artiklan 5 kohdassa määriteltyihin edellytyksiin: / – – b) luokittelukriteerit, kuten luokittelu, paino, kokoluokittelu, ikä ja luokka; – –”. Neuvoston asetuksen (EY) N:o 1234/2007 soveltamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä hedelmä- ja vihannesalan sekä hedelmä- ja vihannesjalostealan osalta 7.6.2011 annetun komission täytäntöönpanoasetuksen (EU) N:o 543/2011, sellaisena kuin se on muutettuna täytäntöönpanoasetuksen (EU) N:o 543/2011 muuttamisesta hedelmä- ja vihannesalalla sovellettavien kaupan pitämisen vaatimusten osalta 12.7.2018 annetulla komission delegoidulla asetuksella (EU) N:o 2019/428, liitteessä I olevan B osan 3 osassa, jonka otsikko on ”Kiivien kaupan pitämisen vaatimukset”, säädetään ’kypsyttä koskevien vähimmäisvaatimusten’ osalta yksinomaan, että ”Kiivien on oltava riittävän kehittyneitä ja kypsiä. / Tämän säännöksen noudattamiseksi hedelmän on oltava pakatessa niin kypsä, että sen arvo Brixin asteikolla on 6,2° (23) tai sen keskimääräinen kuiva-ainepitoisuus on 15 prosenttia, jolloin jakeluketjun alussa arvon Brixin asteikolla pitäisi olla 9,5° (21).”

- 4 Asiaan liittyvästä aineistosta ilmenee, että kiivi Haywardin kaupan pitämistä koskevista säännöistä (korjuu- ja kaupanpitämisaikajankohta sekä kypsyysaste) Interfelin markkinointivuosiksi 2021–2023 tekemän toimialakohtaisen sopimuksen mukaan Ranskassa tuotettuja Hayward-lajikkeen Actinidia Deliciosa -lajien kiivejä ei saa Ranskassa korjata ennen 10. lokakuuta eikä pitää kaupan ennen 6. marraskuuta. Kyseiset määräykset ovat siis ankarampia kuin täytäntöönpanoasetuksen (EU) N:o 543/2011 liitteessä I olevan B osan 3 osan edellä lainatut säännökset, sillä asetuksessa ei säädetä edellä mainittujen kypsyttä koskevien vähimmäisvaatimusten lisäksi korjuu- tai kaupanpitämisaikajankoihin liittyvistä ehdoista.
- 5 Soveltamisalan laajentamista koskevan pyyntönsä tueksi Interfel-yhteenliittymä perusteli kyseistä lisärajoitusta tarpeella taata kuluttajille myytävien hedelmien laatu. Ministerin mukaan tällaisten sääntöjen vahvistaminen kuuluu tarjonnansääntelytoimenpiteisiin, joiden soveltamisalan laajentaminen ei ole sallittua. Edellä 2 kohdassa lainatuissa 17.12.2013 annetun asetuksen (EU) N:o 1308/2013 164 artiklan 4 kohdan säännöksissä nimenomaisesti sallitaan unionin sääntelyssä vahvistettuja sääntöjä tiukemmista säännöistä määräävien sopimusten soveltamisalan laajentaminen ainoastaan b alakohdassa mainittujen ’tuotantoa koskevien sääntöjen’ alalla.
- 6 Vastaus, joka on annettava kanneperusteeseen, jonka mukaan kyseinen ministeri ei saanut laillisesti kieltäytyä laajentamasta riidanalaisen sopimuksen soveltamisalaa, sillä Interfel katsoo osoittaneensa, kuinka edullinen laatuvaikutus on niillä korjuu- ja kaupanpitämisaikajankoihin koskevilla vaatimuksilla, joiden soveltamisalan laajentamista vaaditaan, on riippuvainen vastauksesta seuraaviin kysymyksiin:

- 1) Onko asetuksen (EU) N:o 1308/2013 164 artiklan tulkittava tarkoittavan, että siinä sallitaan unionin sääntelyssä vahvistettuja sääntöjä tiukempia sääntöjä sisältävien toimialakohtaisten sopimusten soveltamisalan laajentaminen paitsi kyseisen artiklan b alakohdassa mainittujen 'tuotantoa koskevien sääntöjen' alalla, myös kaikilla a ja c–n alakohdassa mainituilla aloilla, joiden osalta siinä säädetään, että toimialakohtaisen sopimuksen soveltamisalan laajentamista voidaan pyytää;
- 2) Kuuluuko yhtäältä korjuuajankohtien ja toisaalta kaupanpitämisajankohtien vahvistaminen sääntöihin, jotka voidaan vahvistaa toimialakohtaisella sopimuksella ja joiden soveltamisalaa voidaan laajentaa 17.12.2013 annetun asetuksen (EU) N:o 1308/2013 164 artiklan perusteella, ja jos näin on, kuuluuko korjuu- ja kaupanpitämisajankohtien vahvistaminen kyseisen artiklan b alakohdassa tarkoitettuihin 'tuotantoa koskeviin sääntöihin', vai – kuten aiemmin säädettiin maatalouden yhteisestä markkinajärjestelystä ja tiettyjä maataloustuotteita koskevista erityissäännöksistä 22.7.2007 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1234/2007 liitteessä XVI – saman artiklan d alakohdassa nykyisin tarkoitettuihin 'kaupan pitämistä koskeviin sääntöihin'.
- 7 Edellä 6 kohdassa mainitut kysymykset ovat tämän oikeusriidan ratkaisun kannalta olennaisen tärkeitä, ja niihin liittyy tulkintaa koskevia vakavia vaikeuksia, sillä Euroopan unionin tuomioistuimella ei ole oikeuskäytäntöä, jossa selvennettäisiin kyseessä olevien säännösten tavoitetta ja ulottuvuutta. Näin ollen nämä kysymykset on esitettävä Euroopan unionin tuomioistuimelle Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 267 artiklan nojalla, ja Interfelin kanteen käsittelyä on lykättävä, kunnes Euroopan unionin tuomioistuin on antanut ratkaisunsa.

ANTAA SEURAAVAN VÄLIPÄÄTÖKSEN:

1 kohta: Interfelin kanteen käsittelyä lykätään, kunnes Euroopan unionin tuomioistuin on ratkaissut seuraavat kysymykset:

1) Onko asetuksen (EU) N:o 1308/2013 164 artiklan tulkittava tarkoittavan, että siinä sallitaan unionin sääntelyssä vahvistettuja sääntöjä tiukempia sääntöjä sisältävien toimialakohtaisten sopimusten soveltamisalan laajentaminen paitsi kyseisen artiklan b alakohdassa mainittujen 'tuotantoa koskevien sääntöjen' alalla, myös kaikilla a ja c–n alakohdassa mainituilla aloilla, joiden osalta siinä säädetään, että toimialakohtaisen sopimuksen soveltamisalan laajentamista voidaan pyytää;

2) Kuuluuko yhtäältä korjuuajankohtien ja toisaalta kaupanpitämisajankohtien vahvistaminen sääntöihin, jotka voidaan vahvistaa toimialakohtaisella sopimuksella ja joiden soveltamisalaa voidaan laajentaa 17.12.2013 annetun asetuksen (EU) N:o 1308/2013 164 artiklan perusteella, ja jos näin on, kuuluuko korjuu- ja kaupanpitämisajankohtien vahvistaminen kyseisen artiklan b alakohdassa tarkoitettuihin 'tuotantoa koskeviin sääntöihin', vai – kuten aiemmin

säädettiin maatalouden yhteisestä markkinajärjestelystä ja tiettyjä maataloustuotteita koskevista erityissäännöksistä 22.7.2007 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1234/2007 liitteessä XVI – saman artiklan d alakohdassa nykyisin tarkoitettuihin 'kaupan pitämistä koskeviin sääntöihin'.

[– –]

TYÖASIAKIRJA